

Kansrijk opgroeien

Factsheet

Ervaringsdeskundigheid

Ervaringsdeskundigen inzetten, wat houdt het in?

Het inzetten van de eigen ervaring staat bij ervaringsdeskundigheid centraal. Dit kunnen ervaringen zijn met bijvoorbeeld intergenerationele armoede, sociale uitsluiting, schulden of een combinatie van deze. De ervaring die zij zelf hebben, zetten ervaringsdeskundigen in om professional en inwoner dichter bij elkaar te laten komen. Zo geven ervaringsdeskundigen professionals meer inzicht in de leefwereld van de doelgroep waar zij mee werken. Door het verschil in leefwereld worden sommige kwetsbare mensen niet goed bereikt. Een ervaringsdeskundige kan de brug zijn tussen professional en inwoner. Hierdoor werk je als organisatie samen mét de doelgroep.

Verschillende rollen

Een ervaringsdeskundige kan verschillende rollen hebben binnen een organisatie. Zo kunnen ze een ondersteuner zijn, een (beleids-) beïnvloeder of een deskundigheidsbevorderaar. Daarnaast kunnen ze ook zelf vernieuwing initiëren. Door deze verschillende rollen kunnen ervaringsdeskundigen op meerdere terreinen van meerwaarde zijn voor een organisatie.

Ervaringsdeskundigen:

- Helpen toegang te krijgen tot de doelgroep;
- Helpen om als organisatie beter aan te sluiten bij de doelgroep;
- Kunnen een verbinder, voorbeeld of inspirator zijn;
- Helpen schuld en schaamte te verminderen;
- Vertellen het echte verhaal: zoals het is en niet zoals het zou moeten zijn.

Samenwerken met ervaring

In 2021 en een deel van 2022 konden organisaties in Drenthe ervaring opdoen met de inzet van ervaringsdeskundigen. De provincie Drenthe heeft vanuit de Sociale Agenda het project 'Samenwerken met ervaring' gefinancierd. Het programma Kansrijk opgroeien heeft gebruik gemaakt van deze pool van ervaringsdeskundigen. Zij zijn ingezet bij Kansrijke Start, leefstijl en bewegen en vraagstukken rond inwonerbetrokkenheid. Er is geleerd wanneer de inzet van een ervaringsdeskundige waardevol is.

'Het is belangrijk om een inwoner als gelijkwaardige te zien. Een inwoner heeft soms al veel meegemaakt en kan al jaren door anderen, inwoners en professionals, op een bepaalde manier worden aangesproken waardoor wantrouwen is ontstaan naar anderen. Door iemand als gelijkwaardige te behandelen ontstaat er weer ruimte voor een gesprek. En daarmee om samen stappen te zetten.'

Remon van der Veen, ervaringsdeskundige

Inzet ervaringsdeskundigen in 2022-2023

In de periode 2022-2023 heeft het programmateam Kansrijk opgroeien ervaringsdeskundigen op verschillende manieren en met verschillende doeleinden kunnen inzetten, zoals:

- Bijeenkomst 'Diepe dialogen, in het kader van Wereldarmoededag. 'Sterke verhalen van ervaren armoede' in oktober 2022. Initiatiefnemers voor deze bijeenkomst waren vier ervaringsdeskundigen zelf, om de aandacht voor ervaringsverhalen over armoede te vergroten en te versterken. De genodigden waren professionals uit het werkveld. De initiatiefnemers werden geïnterviewd en de genodigden gingen vervolgens in gesprek met de ervaringsdeskundigen.
- Het team Actief voor Werk van de gemeente Coevorden ging apart een gesprek aan met een ervaringsdeskundige. Er werden ideeën opgehaald en ervaringen gedeeld.
- Bijeenkomst 'Meedenkmiddag minimabeleid' in mei 2023. Het ging om input ophalen voor Visie en uitvoeringsplan Armoede & Schulden van de gemeente Coevorden. Een ervaringsdeskundige vertelde op zeer inspirerende wijze haar eigen levensverhaal. En een aantal andere ervaringsdeskundigen was aanwezig als deelnemer en inspirator.
- Maatschappelijk Welzijn Coevorden heeft een ervaringsdeskundige ingezet bij de voorbereiding van de activiteit voor de Week van de Opvoeding. Deze week vindt plaats van 2-8 oktober 2023.
- Het projectteam voor de Energieregeling heeft een aantal keer de hulp ingeroepen van ervaringsdeskundigen. Zij hebben meegelezen met teksten en brieven voor inwoners, om deze zo begrijpelijk mogelijk te schrijven.

Inzet in de praktijk

Door de verschillende rollen van een ervaringsdeskundige, kan de ervaringskennis op verschillende momenten in een proces worden ingezet. Zo is er binnen het programma Kansrijk opgroeien samengewerkt met een ervaringsdeskundige om de bewustwording bij professionals te vergroten. Ook is gekeken hoe de ouderbetrokkenheid kan worden vergroot. Daarnaast heeft een ervaringsdeskundige meegedacht over aanpassingen op een standaard brief die vanuit de gemeente naar inwoners wordt verstuurd.

Naast een opgeleide ervaringsdeskundige, kun je er in een proces ook voor kiezen om inwoners te betrekken. In het voorbeeld hieronder is bewust gekozen voor inwoners uit de wijk, zodat de uitkomst ook aansluit bij waar in de wijk behoefte aan is.

'We hebben een brainstorm gehad over hoe we inwoners het beste kunnen benaderen en bereiken als professionals en organisaties. Toen hebben we gevraagd aan inwoners om hierover mee te denken. Dit was van meerwaarde omdat er vanuit hún perspectief werd gedacht en gekeken.'

Corrine van de Kolk, Programmateam Kansrijk opgroeien/MWC

Kansrijk opgroeien

Ook ervaringsdeskundigheid inzetten?

Het inzetten van een ervaringsdeskundige leert en helpt ons. Tips::

- Vanaf het begin betrekken
- Draagvlak organiseren
- Randvoorwaarden bespreken
- Begin klein

Vanaf het begin betrekken

Zoek eerst naar een inspirerende ervaringsdeskundige waar je een goed gevoel bij hebt en wiens ervaring past bij het onderwerp. Betrek deze vanaf het begin actief bij de opgave. Zij kunnen in dit stadium zelf ook meedenken over waar ze iets kunnen betekenen. Ervaringsdeskundigen kunnen meedenken over de vraag op welke momenten en hoe inwoners benaderd kunnen worden om mee te denken in een proces. Ga ook na met welke inwoners al goede contacten zijn die mogelijk betrokken kunnen worden in het proces. Zij kunnen informatie inbrengen over de wijk of het dorp waar zij wonen en hun eigen situatie. Een ervaringsdeskundige kan helpen om dit netwerk van inwoners met ervaring verder uit te bouwen.

Draagvlak

Zorg dat er binnen je organisatie een breed draagvlak is voor het inzetten van ervaringsdeskundigen. Draagvlak ontstaat door uit te proberen en samen te leren. Benadruk hierbij hoe ervaringsdeskundigen en professionals van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen aanvullen. Daarnaast is het handig om de diversiteit aan ervaringskennis te leren kennen. Leer hierbij ook om ervaringsdeskundigheid als één van de beschikbare kennisbronnen te gebruiken, naast wetenschappelijke en professionele kennis.

Randvoorwaarden

Bespreek de rollen, doelen en verwachtingen met de ervaringsdeskundige en de professional waar ze mee gaan werken. Hiermee voorkom je overvraging van de ervaringsdeskundige. Maar ook vooraf duidelijke afspraken over evaluatie en monitoring.

Begin klein

Start met een kleine groep professionals die samenwerken met de ervaringsdeskundige. Deze kleine groep professionals kan hun kennis en ervaring over het werken met een ervaringsdeskundige verder binnen de organisatie verspreiden.

Kansrijk opgroeien